

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Lucie Dyčková, Historie německé a české menšinové školy v Plesné, Plzeň 2015, 49 s. + XIII příloh
(ved. práce: PaedDr. Naděžda Morávková, Ph.D., KHI FPE ZČU v Plzni)

Posuzovaná práce se věnuje německému a českému školství v Plesné na Chebsku v průběhu 19. a 20. století na pozadí politického a kulturně historického vývoje ve městě. Práce se dělí do čtyř na sebe logicky navazujících oddílů: v prvním se autorka snaží o popis kulturně sociální situace v Plesné, následuje historický vývoj německé obecné školy do roku 1945, české menšinové školy do roku 1938 a poválečný vývoj plesenského školství. Jako velmi přínosnou a zajímavou je třeba ocenit i závěrečnou část práce, v níž autorka využila osobních svědectví pedagogů plesenské školy. Následuje seznam literatury (ovšem včetně archivních pramenů!) a zajímavé přílohy.

Práce vychází převážně ze studia primárních archivních pramenů (školních kronik) a almanachu sestaveného k 80. výročí založení české menšinové školy v Plesné. Bohužel zcela nevyužity zůstaly kvalitní odborné práce chebské historičky Markéty Šalátové Plevné (zejména České menšinové školy na Chebsku /2000/ či Česká menšina v Plesné /2005/).

Značnou slabinou posuzované práce je nekritické přejímání kronikářských záznamů, na kterých je práce postavena, takže připomíná spíš pouhý přepis školních kronik než jejich odbornou interpretaci. Autorčiny formulace jsou navíc mnohdy zcela znehodnoceny zavádějícím či nevhodným překladem německého originálu (zejména názvů institucí či spolků), jindy i nepochopením souvislostí. Otrocká závislost na původní předloze se projevuje i použitím budoucího času tam, kde by se měla líčit minulost, tj. co se již stalo (např. na s. 10 – „Díky výnosu z oslav **bude zahájena** přestavba školy“). Z terminologického hlediska by bylo mnohem lepší sousloví „*děti německé národnosti*“ či „*obyvatelstvo české národnosti*“ (nikoliv německé děti, s. 5 či české obyvatelstvo, s. 7), s. 7 – strunné (nikoliv strunové) nástroje, místo „*německý kulturní svaz*“ raději Deutscher Kulturverband (s. 7), s. 7 - Sdružení Gusta(?) Adolfa, s. 7 – Habersbirk (místo Habršpirk), s. 7 – „*obsazení Sudet Hitlerem*“, s. 8 – zkratka pro národní podnik je n. p. (nikoliv NP – s. 8), v Chebu sídlí státní **okresní** archiv (s. 8), s. 12 – Stráž státní bezpečnosti (co to bylo? snad otrocký kronikářský překlad, který hovořil o strážích obrany státu??), s. 12 – Hazlov (nikoliv Házlov).

Na s. 13 autorka tvrdí, že byl „*zakončen první rok v nepřátelském německém prostředí ve Šnekách*“, ovšem zároveň přináší informaci, že německé škola věnovala té české dokonce část školní zahrady (jak si to tedy autorka vysvětluje)? Jak byla česká škola aktivně zapojena do obecních voleb v roce 1928 a jak si vysvětlit informaci, že „*nezískala žádný mandát*“ (s. 13). Ta škola??? Podivné je i tvrzení ze s. 15, že „*krizi v pohraničí ještě zhoršovali fašisté, kteří bránili Čechům najít práci*“. Kterí fašisté to byli a jak to dělali? Na s. 15 se objevuje tvrzení, že „*v květnu [1934] byl ve volbách opět zvolen T. G. M., což u obyvatel v pohraničí vzbudilo veliké nadšení*“. Opravdu u všech, nebo se zde projevuje opět nekritické přejímání tvrzení kroniky (zde české, nebo se snad podobná informace objevuje i v kronice německé školy)?

Z hlediska struktury práce je zářející vložení abstraktu a seznamu klíčových slov až za úvodní kapitolu, v níž je nepochopitelné i používání budoucího času pro činnosti, které již proběhly (viz poslední odstavec na s. 5, „*Při psaní práce budu pracovat... dále využiji... rozhovory se uskuteční...*“).

Při obhajobě bych rád slyšel vysvětlení pojmů expositura (či zimní expositura) školy, vysvětlení zkratky NJS a významu této instituce pro českou menšinu a menšinové školství. Práci doporučuji k obhajobě a v závislosti na jejím průběhu navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Plzni dne 7. května 2015

PhDr. Karel Řeháček